

Et Hjem i Verden

Undervisningsmaterialer til brug i skolens
mellemtrin og udskoling

Dansk, Billedkunst, Historie og Samfundsfag

SONNTAG PICTURES

CPH:DOX*

Kolofon

Undervisningsmaterialet til Andreas Koefoeds *Et Hjem i Verden* 2015 er udgivet af Røde Kors i samarbejde med Sonntag Pictures og CPH:DOX. Materialet er gratis at bruge. Holdninger, der kommer til udtryk i både filmen *Et Hjem i Verden* og undervisningsmaterialet er ikke nødvendigvis Røde Kors' eller CPH:DOX's holdninger.

Ansv. redaktør: Morten Schwarz Lausten

Redaktør: Marie Ørbæk Christensen

Pædagogisk konsulent og skribent: Helle Cerelius

Grafisk design: CPH:DOX v. Therese Buch-Andersen og
Hans Christian Heide Petersen

Om Røde Kors i Danmark

Røde Kors er verdens største humanitære nødhjælpsorganisation. Vi hjælper i dagligdagen og under katastrofer. Fra førstehjælpskassen bag i bilen til krige på den anden side af jorden. Flere end 17 millioner frivillige i 190 lande udgør kernen i Røde Kors. Alene i Danmark er vi omkring 30.000 frivillige. Røde Kors har gennem sin 150 år gamle historie bygget på den samme idé: Vi hjælper mennesker i nød uden at skele til nationalitet, etnicitet eller religion. Vi er en neutral organisation, der er uafhængig af partipolitik. Men vi har holdninger og taler de sårbare sag.

Røde Kors er en beredskabsorganisation, og det præger i høj grad også indsatsen på asylområdet i Danmark. Krige, konflikter og katastrofer tvinger hver dag et rekordstort antal mennesker på flugt, og det er umuligt at forudsige, hvor mange af dem, der kommer til Danmark. På ganske få uger kan det ugentlige indrejsetal f.eks. ændre sig fra 200 til 800. Omvendt kan det også falde brat på ganske få dage.

Det er uforudsigelige tal i en uforudsigelig verden.
Røde Kors har drevet asylcentre for staten siden 1984. Læs mere:
<https://www.rodekors.dk/det-goer-vi/roede-kors-asyl/om-asyl>

Dansk, mellemtrin 4.-6. klasse

Tværfagligt samarbejde mellem Dansk og Billedkunst, mellemtrin 4.-6. klasse.

Under beskrivelsen af forløbet i Dansk mellemtrin findes desuden en kreativ opgave, hvor der skal produceres en tegneserie.

Det er hensigten, at filmen er blevet set og bearbejdet i faget Dansk.

Undervisningsforløb til dokumentarfilmen *Et Hjem i Verden*

Lærervejledning

Formålet med undervisningsmaterialet er, at eleverne får et indblik i og et kendskab til hvordan et asylbarns livsvilkår og hverdag ser ud i et dansk asylcenter.

Samtidig er det hensigten, at eleverne får et nuanceret og virkelighedsnært indblik i et emne, som er højaktuelt, nemlig flygtninge/asyldebatten.

Materialet henvender sig til to grupper i folkeskolen. Mellemtrinnet hvor fagene Dansk og Billedkunst kommer i spil, samt udskolingen, hvor Dansk og Samfundsfag er oplagte fag at bruge de fine kilder dokumentationen er.

Opgaverne til Dansk mellemtrin er opdelt i to etaper. Den ene varer fem lektioner, den anden to lektioner.

De enkelte forløb samt tidsforbrug vil blive beskrevet senere, ligesom der vil være henvisning til Fælles mål.

Beskrivelse af filmen:

Et Hjem i Verden. Instruktion: Andreas Koe-foed, Danmark, 2015. Varighed: 58 min.

Vi følger den 10-årige dreng Magomed og hans klassekammerater på en dansk asylskole. Vi er vidner til den splittelse det er, at børnene forsøger at tillære sig det danske sprog og danske normer, samtidig med at de lever i uvisheden om, de må blive i Danmark eller om de bliver udvist. Hudløst ærligt fortæller Ali om sine natlige mareridt, hvor to mænd kommer efter hans far. Alis far har også mareridt hver nat, hvor han råber "Gå væk". Ali er derfor altid træt.

Hvad er en dokumentarfilm?

Dokumentarfilmen er en virkelig historie om rigtige mennesker. Instruktørens hensigt med filmen kan være mangfoldige. Nogle gange skjult, andre gange meget tydelig.

Da dokumentarfilmen jo opfattes forskelligt afhængig af alder, baggrund, køn, kultur mm., er det vigtigt at understrege, at der ikke er nogen facitliste.

Dette giver anledning til, at træningen i argumentation, respekt for andres holdninger, fagbegreber samt samtale i plenum kommer i spil i undervisningen.

Læringsmål

- Jeg ved noget om hvilke virkemidler man bruger i film
- Jeg kan lave en personkarakterstik
- Jeg kan lave meddigtning

Fælles mål Dansk 3.-4. klasse

Undersøgelse: Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Eleverne skal lære at afdække virkemidler i en tekst bl.a. med henblik på at kunne vurdere, hvordan personer er skildret.

Færdighedsmål: Eleven kan undersøge virkemidler.

Vidensmål: Eleven har viden om enkelte metoder til at afdække virkemidler i en tekst.

Fælles mål 5.-6. klasse

Fortolkning: Eleven kan forholde sig til alment temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Eleverne skal lære at arbejde medskabende, og de skal kunne sammenfatte deres undersøgelse af teksten.

Færdighedsmål, fase 1: Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse gennem medskabelse af teksten

Vidensmål, fase 1: Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde

Færdighedsmål, fase 2: Eleven kan sammenfatte sin fortolkning

Vidensmål, fase 2: Eleven har viden om motiv og tema

Opgave 1, Dansk mellemtrin. Varighed: Fem lektioner.

1. Print og uddel kopiark 2.
2. Hvad ved klassen om flygtninge/asylbørn? Lav en brainstorm enten fælles på tavlen, i grupper eller som makkerpar.
3. Gå på: refugees.dk/fakta/tal-og-statistik/ Var der noget som overraskede jer?
4. Se filmen på Filmstriben (58 minutter)
5. Arbejdet med selve filmen. Filmen *Et Hjem i Verden* kan vække mange følelser i eleverne. Det er derfor vigtigt, at der umiddelbart efter filmen bliver skabt mulighed for en samtale om filmen.
6. Print og uddel kopiark 3. Her er der påbegyndt 10 sætninger som kan bruges til bearbejdelse af filmen.
7. Dokumentarfilm repræsenterer næsten altid et synspunkt eller en bestemt vinkel på en sag. Derfor skal man se efter hensigten. Lydsporet er vigtigt også at lægge mærke til, da producenten altid har en hensigt med netop denne type lyd. Print og uddel kopiark 7. Her er fire opgaver hvor eleverne træner personbeskrivelse, filmteknik samt meddigtning.

Opgave 2, Dansk mellemtrin: Varighed: To lektioner.

Der skal bruges tegnepapir, lineal samt farver.

Spol filmen til 41 minutter fra start.

Magomed og Dana får af vide, at de skal begynde i den danske skole. De ser generte og lidt bekymrede ud.

Lav en tegneserie over hvordan du tror, at det bliver for dem at starte i den nye skole. Hvilke nogle følelser har de? Glade? Generte? Bangede? Kede af det? Spændte? Fortsæt selv.

Hvordan tager klassen imod de nye børn? Kan de tale sammen og forstå hinanden? Hvordan tager læreren imod Magomed og Dana? Du bestemmer selv om handlingen foregår i et klasseværelse, i skolegården eller andre steder på skolen.

Billedkunst, mellemtrin 4.-6. klasse.

Tværfagligt samarbejde mellem dansk og billedkunst, mellemtrin 4.-6. klasse.

Under beskrivelsen af forløbet i Dansk mellemtrin, findes desuden en kreativ opgave hvor der skal produceres en tegneserie.

Det er hensigten, at filmen er blevet set og bearbejdet i faget Dansk.

Undervisningsforløb til dokumentarfilmen *Et Hjem i Verden*

Lærervejledning

Formålet med undervisningsmaterialet er, at eleverne får et indblik i og et kendskab til hvordan et asylbarns livsvilkår og hverdag ser ud i et dansk asylcenter.

Samtidig er det hensigten, at eleverne får et nuanceret og virkelighedsnært indblik i et emne, som er højaktuelt, nemlig flygtninge/asyldebatten.

Materialet henvender sig til to grupper i folkeskolen. Mellemtrinnet hvor fagene Dansk og Billedkunst kommer i spil, samt udskoling, hvor Dansk og Samfundsfag er oplagte fag at bruge de fine kilder dokumentargenren er.

Opgaverne til Billedkunst, mellemtrinnet er fire lektioner inkl. filmfremvisning.

De enkelte forløb samt tidsforbrug vil blive beskrevet senere, ligesom der vil være henvisning til Fælles mål.

Beskrivelse af filmen:

Et Hjem i Verden. Instruktion: Andreas Koefoed, Danmark, 2015. Varighed: 58 min. Vi følger den 10-årige dreng Magomed og hans klassekammerater på en dansk asylskole. Vi er vidner til den splittelse det er, at børnene forsøger at tillære sig det danske sprog og danske normer, samtidig med at de lever i uvisheden om, de må blive i Danmark eller om de bliver udvist. Hudløst ærligt fortæller Ali om sine natlige mareridt, hvor to mænd kommer efter hans far. Alis far har også mareridt hver nat, hvor han råber "Gå væk". Ali er derfor altid træt.

Hvad er en dokumentarfilm?

Dokumentarfilmen er en virkelig historie om rigtige mennesker. Instruktørens hensigt med filmen kan være mangfoldige. Nogle gange skjult, andre gange meget tydelig.

Da dokumentarfilmen jo opfattes forskelligt afhængig af alder, baggrund, køn, kultur

mm., er det vigtigt at understrege, at der ikke er nogen facitliste.

Dette giver anledning til, at træningen i argumentation, respekt for andres holdninger, fagbegreber samt samtale i plenum kommer i spil i undervisningen.

Læringsmål

- Jeg kan sætte mig ind i andres følelser
- Jeg kan vise følelser og situationer visuelt

Fælles mål

3.-5. klasse. Vidensmål. Eleverne arbejder i dette forløb med at videreføre og udbygge deres billedsproglige færdigheder. Eleverne udbygger tillige deres kendskab til billedkulturer og arbejder med at udtrykke sig visuelt i et bredt udsnit af de eksisterende udtryksformer. Billedarbejdet tager fortsat udgangspunkt i aktuelle emner.

Billedfremstilling: Eleven kan eksperimentere med og udtrykke sig i billeder med vægt på tematisering

Billedanalyse: Eleven kan vurdere billeders anvendelse inden for forskellige kultur- og fagområder

Billedkommunikation: Eleven kan udtrykke ideer og betydninger visuelt.

Opgave 1 til billedkunst. Varighed: to lektioner

Eleverne kan med fordel finde egnede billeder og overskrifter som lektie.

Materiale: Billeder samt overskrifter fra aviser osv. Karton, saks, lim.

Opgave:

Lad eleverne finde og udvælge mange forskellige billeder og overskrifter om flygtninge. Derefter laves der décollage. Øvelsen er et led i bearbejdelsen af indtrykkene fra filmen og er et bindeled mellem film og virkelighed.

Opgave 2 til billedkunst. Varighed: fire-seks lektioner

Materiale: Akvarel eller oliemaling. Lærred, pensler.

Opgave:

Spol filmen til 16 minutter fra start:

Vi møder Ali og hans fugl. Han kommenterer, at "den er nok træt", da den ikke har lyst til at forlade sit bur. Efterfølgende er vi med til en samtale hos skolepsykologen. Her fortæller

Ali om familiens flugt og onde drømme. Psykologen fortæller Ali, at i drømme kan man være alting. Man vælger selv om man er en tiger eller andre stærke og/eller gode skabninger. Drømmesynet kan hjælpe de onde drømme på flugt.

Lad eleverne lave et maleri, akvarel eller olie, om det drømmesyn den enkelte elev selv vælger. Det er væsentligt, at der skabes rum for personlig fortolkning og opfattelse af et drømmesyn, der kan hjælpe på onde drømme.

Dansk, udskoling

Undervisningsforløb til dokumentarfilmen *Et Hjem i Verden*.

Lærervejledning

Formålet med undervisningsmaterialet er, at eleverne får et indblik i og et kendskab til, hvordan et asylbarns livsvilkår og hverdag ser ud i et dansk asylcenter.

Samtidig er det hensigten, at eleverne får et nuanceret og virkelighedsnært indblik i et emne, som er højaktuelt, nemlig flygtninge/asyldebatten.

Materialet henvender sig til to grupper i folkeskolen. Mellemtrinnet hvor fagene Dansk og Billedkunst kommer i spil, samt udskoling, hvor Dansk og Samfunds-fag er oplagte fag at bruge de fine kilder dokumentationen er.

Opgaverne til Dansk, udskoling er opdelt i to etaper. Den ene varer fem lektioner, den anden to lektioner.

De enkelte forløb samt tidsforbrug vil blive beskrevet senere, ligesom der vil være henvisning til Fælles mål.

Beskrivelse af filmen:

Et Hjem i Verden. Instruktion: Andreas Koefoed, Danmark, 2015. Varighed: 58 min. Vi følger den 10-årige dreng Magomed og hans klassekammerater på en dansk asylskole. Vi er vidner til den splittelse det er, at børnene forsøger at tillære sig det danske sprog og danske normer, samtidig med at de lever i uvisheden om, de må blive i Danmark eller om de bliver udvist. Hudløst ærligt fortæller Ali om sine natlige mareridt, hvor to mænd kommer efter hans far. Alis far har også ma-

reridt hver nat, hvor han råber "Gå væk". Ali er derfor altid træt.

Hvad er en dokumentarfilm?

Dokumentarfilmen er en virkelig historie om rigtige mennesker. Instruktørens hensigt med filmen kan være mangfoldige. Nogle gange skjult, andre gange meget tydelig.

Da dokumentarfilmen jo opfattes forskelligt afhængig af alder, baggrund, køn, kultur mm., er det vigtigt at understrege, at der ikke er nogen facitliste.

Dette giver anledning til, at træningen i argumentation, respekt for andres holdninger, fagbegreber samt samtale i plenum kommer i spil i undervisningen.

Hvordan bruges filmen i undervisningen?

Forforståelsen er meget central for udbyttet. Det er derfor en god ide, at starte forløbet op med at gennemgå genreprincipperne: Den klassiske/fortolkende, Den observerende, Den poetiske, Den refleksive/personlige form samt Den fiktive/performative.

Læringsmål:

- Analyse af et uddrag af en dokumentar med fokus på både indhold, virkemidler og intention
- Præsentation af dine analytiske iagttagelser i både ord og billeder
- Viden om, hvad der kendetegner en dokumentarfilm
- Viden om, hvordan du kan analysere og forstå en dokumentarfilm

Fælles mål:

Fortolkning: Eleverne skal lære at samle undersøgelser af tekster i en eller flere fortolkninger.

Færdighedsmål, fase 1: Eleven kan tolke egne og andres fortolkninger af identitet i teksten.

Vidensmål, fase 1: Eleven har viden om identitetsfremstillinger.

Færdighedsmål, fase 2: Eleven kan foretage flertydige fortolkninger.

Vidensmål, fase 2: Eleven har viden om metoder til fortolkning.

Vurdering: Eleverne skal lære at diskutere egne og andres fortolkninger og vurderinger af både form og udsagn af tekster.

Færdighedsmål, fase 1: Eleven kan vurdere teksters form.

Vidensmål, fase 1: Eleven har viden om vurderingskriterier vedrørende form.

Færdighedsmål, fase 2: Eleven kan diskutere forskellige fortolkninger af en tekst.

Vidensmål, fase 2: Eleven har viden om forskellige læserpositioner.

Dansk udskoling. Varighed: Fem lektioner:

1. Print og uddel kopiark 1.

Gennemgå genreprincipperne. Bør kunne besvares efter opgave 6.

2. Print og uddel kopiark 2.

Hvad ved klassen om flygtninge/asylbørn? Lav en brain storm.

Gå på: refugees.dk/fakta/tal-og-statistik/. Var der noget som overraskede jer?

3. Se filmen på Filmstriben (58 minutter)
4. Arbejdet med selve filmen:
5. Bed eleverne om at beskrive filmen i få sætninger.
6. Print og uddel kopiark 3. Eleverne skal færdiggøre nogle reflekterende sætninger. Det er hensigten at bearbejdningen af elevernes indtryk af filmen starter her.
7. Print og uddel kopiark 4. Analysen af den filmtekniske del af opgaven starter nu.

Dokumentarfilm repræsenterer næsten altid et synspunkt eller en bestemt vinkel på en sag. Derfor skal man se efter intentionen. Lydsporet er vigtigt også at lægge mærke til, da producenten altid har en hensigt med netop denne type lyd.

Uddybende arbejde med filmen. Varighed: To lektioner

I denne opgave skal der fokus på udvalgte klip, der kan bruges til at eleverne gør sig tanker om instruktørens intentioner med filmen samt nogle af børnenes baggrunde. Opgaverne kan løses parvis eller i grupper men kræver adgang til Filmstriben. Bør samles op i plenum sammen med en evaluering af forløbet

I denne opgave skal du gå tæt på de enkelte sekvenser i filmen.

Spol filmen til 16 minutter fra start:

Vi møder Ali og hans fugl. Han kommenterer, at "den er nok træt", da den ikke har lyst til at forlade sit bur. Efterfølgende er vi med til en samtale hos skolepsykologen. Her fortæller Ali om familiens flugt og onde drømme.

Opgave: Hvorfor tror du, at man har valgt at klippe netop disse sekvenser sammen. Forklar symbolikken og sammenhængen.

Spol filmen til 22 minutter fra start:

Magomed sidder foran en computer. Vi følger hans søgning på hjemlandet Tjetjenien.

Opgave: Beskriv hvad Magomed finder på internettet. Hvorfor netop disse billeder? Læg mærke til hans ansigt og bevægelser. Hvordan vil du beskrive hans sindstilstand?

Spol filmen til 33 minutter fra start:

Opgave: Der ligger sne uden for asylcentret. Hvilken rolle spiller årstiderne i filmen?

Spol filmen til 41 minutter fra start:

Vi ser Magomed i close-up. Han er alene.

Opgave: Hvad er det instruktøren vil vise os? Hvilke følelser rummer klippet?

Evaluerings:

- Gå tilbage til kopiark 2. Kan du, med din nye viden skrive flere ting ind i arket?
- Hvad er din egen holdning til at vi modtager krigsflygtninge i Danmark?

Samfundsfag

Undervisningsforløb til dokumentarfilmen *Et Hjem i Verden*.

Lærervejledning

Formålet med undervisningsmaterialet er, at eleverne får et indblik i og et kendskab til hvordan et asylbarns livsvilkår og hverdag ser ud i et dansk asylcenter.

Samtidig er det hensigten, at eleverne får et nuanceret og virkelighedsnært indblik i et emne, som er højaktuelt, nemlig flygtninge/asyldebatten.

Materialet henvender sig til to grupper i folkeskolen. Mellemtrinnet hvor fagene Dansk og Billedkunst kommer i spil, samt udskolingen, hvor Dansk og Samfundsfag er oplagte fag at bruge de fine kilder dokumentargenren er.

Opgaverne til samfundsfag har en varighed af fire lektioner.

De enkelte forløb vil blive beskrevet senere, ligesom der vil være henvisning til Fælles mål.

Beskrivelse af filmen:

Et Hjem i Verden. Instruktion: Andreas Kofoed, Danmark, 2015. Varighed: 58 min. Vi følger den 10-årige dreng Magomed og hans klassekammerater på en dansk asylskole. Vi er vidner til den splittelse det er, at børnene forsøger at tillære sig det danske sprog og danske normer, samtidig med at de lever i uvisheden om, de må blive i Danmark eller om de bliver udvist. Hudløst ærligt, fortæller Ali om sine natlige mareridt, hvor to mænd kommer efter hans far. Alis far har også ma-

reridt hver nat, hvor han råber " Gå væk". Ali er derfor altid træt.

Hvad er en dokumentarfilm?

Dokumentarfilmen er en virkelig historie om rigtige mennesker. Instruktørens hensigt med filmen kan være mangfoldige. Nogle gange skjult, andre gange meget tydelig.

Da dokumentarfilmen jo opfattes forskelligt afhængig af alder, baggrund, køn, kultur mm., er det vigtigt at understrege, at der ikke er nogen facitliste.

Dette giver anledning til, at træningen i argumentation, respekt for andres holdninger, fagbegreber samt samtale i plenum kommer i spil i undervisningen.

Læringsmål:

- Jeg kan forklare, hvad begreberne flygtning, indvandrer, migrant og asylansøger betyder
- Jeg kan forklare, hvordan vores identitet bliver påvirket af flugt, frygt osv.

Fælles mål:

Socialisering: Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger

Færdighedsmål, fase 1: Eleven kan redegøre for sociale grupper og fællesskabers rolle i socialiseringen

Vidensmål: Eleven har viden om socialisering

Færdighedsmål, fase 2: Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse

Vidensmål: Eleven har viden om socialisering og identitetsdannelse

Kultur: Eleverne skal opnå en forståelse af, at der er forskellige måder at beskrive og analysere kultur på, og at der er forskellige holdninger til den kulturelle udvikling. Eleverne skal kunne beskrive og analysere kulturelle grupper og fænomener med anvendelse af faglige begreber.

Færdighedsmål, fase 1: Eleven kan diskutere kulturens betydning for individer og grupper

Vidensmål: Eleven har viden om kultur og kulturbegreber

Færdighedsmål, fase 2: Eleven kan analysere konkrete eksempler på globale kulturelle fænomener

Vidensmål: Eleven har viden om kulturel globalisering

Social differentiering: Eleverne skal opnå en forståelse af, at begreber som fattigdom og ulighed og sociale klasser er begreber, som er omstridte både i en politisk og faglig sammenhæng.

Færdighedsmål, fase 1: Eleven kan analysere sociale forskelle med begreber om social differentiering

Vidensmål: Eleven har viden om social differentiering

Færdighedsmål, fase 2: Eleven kan beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data

Vidensmål: Eleven har viden om beskrivelse og måling af social lighed og ulighed

Opgave til samfunds-fag, varighed fire lektioner.

1. Print og uddel kopiark 2.
2. Hvad ved klassen om flygtninge/asylbørn? Lav en brainstorm.
3. Gå på: refugees.dk/fakta/tal-og-statistik/ Var der noget som overraskede jer?
4. Skriv hvad I tænker på eller kan komme i tanke om følgende begreber: Flygtning, migrant, asylansøger samt indvandrere.

5. Print og uddel kopiark 5. Sammenlign definitionen på kopiarket og det du selv har skrevet.
6. Diskuter begreberne i klassen. Hvad er forskellen? Er det vigtigt at skelne mellem begreberne? Er det vigtigt, at medierne bruger begreberne korrekt?
7. Se filmen på Filmstriben (58 minutter)
8. Arbejdet med selve filmen:

Bed eleverne om at beskrive filmen i få sætninger.

Spol filmen til 16 minutter fra start:

Vi møder Ali og hans fugl. Han kommenterer, at "den er nok træt", da den ikke har lyst til at forlade sit bur. Efterfølgende er vi med til en samtale hos skolepsykologen. Her fortæller Ali om familiens flugt og onde drømme. Han fortæller at hans far har mareridt hver nat.

Spol filmen til 48 minutter fra start:

Magomeds spørger sin far om hvorfor han ikke har fået opholdstilladelse. Han spørger samtidig for første gang om hvad russerne gjorde ved faren.

Danmark har underskrevet Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Artikel 3 omhandler forbud mod tortur. Her står "Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller vanærende behandling eller straf".

På <https://www.nyidanmark.dk/da-dk/Op-hold/asyl/>, Udlændingestyrelsens hjemmeside, står der bl.a.

Beskyttelsesstatus

"Bestemmelsen i udlændingelovens § 7, stk. 2 vedrører såkaldt beskyttelsesstatus. I disse tilfælde meddeles en udlænding asyl,

hvis vedkommende ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Bestemmelsen i udlændingelovens § 7, stk. 2 er udformet i overensstemmelse med relevante konventionsbestemmelser, herunder navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 og tillægsprotokol nr. 6 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention."

En opholdstilladelse meddeles som udgangspunkt for 5 år.

Opgave:

Beskriv Ali som person. Hvilke tanker falder dig ind, når du hører ham fortælle sin historie?

- Hvilke udfordringer tror du, at hans baggrund kan give ham?
- Hvorfor tror du, at Magomeds far har fået afslag?
- Tror du altid, at Udlændingestyrelsen kan få fat i de oplysninger som de har brug for? Hvorfor, hvorfor ikke?
- Hvis der er tvivl om rigtighed i ansøgerens historie, skal tvivlen så komme ham til gode? Hvorfor, hvorfor ikke?
- Kender du andre sager, hvor asylansøgere er blevet udvist og tilbagesendt, selv om at der var risiko for tortur?

Evaluerings:

Cooperative learning. Print kopiark 6. Der skal desuden bruges et antal sakse.

Kort med spørgsmål / svar. Gå rundt i klassen, spørg, ved rigtigt svar byttes kort, fortsæt runden. Varighed ca. 15 minutter.

Historie, udskoling

Undervisningsforløb til dokumentarfilmen *Et Hjem i Verden*.

Lærervejledning

Formålet med undervisningsmaterialet er, at eleverne får et indblik i og et kendskab til, hvordan et asylbarns livsvilkår og hverdag ser ud i et dansk asylcenter.

Samtidig er det hensigten, at eleverne får et nuanceret og virkelighedsnært indblik i et emne, som er højtaktuelt, nemlig flygtninge/asyldebatten.

Materialet henvender sig til to grupper i folkeskolen. Mellemtrinnet hvor fagene Dansk og Billedkunst kommer i spil, samt udskoling, hvor Dansk og Samfundsfag er oplagte fag at bruge de fine kilder dokumentargenren er.

Opgaverne til historie, udskoling er opdelt i to etaper. Den første varer fire lektioner, den anden to lektioner.

De enkelte forløb samt tidsforbrug vil blive beskrevet senere, ligesom der vil være henvisning til Fælles mål.

Beskrivelse af filmen:

Et Hjem i Verden. Instruktion: Andreas Kofoed, Danmark, 2015. Varighed: 58 min. Vi følger den 10-årige dreng Magomed og hans klassekammerater på en dansk asylskole. Vi er vidner til den splittelse det er, at børnene forsøger at tillære sig det danske sprog og danske normer, samtidig med at de lever i uvisheden om, de må blive i Danmark eller

om de bliver udvist. Hudløst ærligt fortæller Ali om sine natlige mareridt, hvor to mænd kommer efter hans far. Alis far har også mareridt hver nat, hvor han råber "Gå væk". Ali er derfor altid træt.

Hvad er en dokumentarfilm?

Dokumentarfilmen er en virkelig historie om rigtige mennesker. Instruktørens hensigt med filmen kan være mangfoldige. Nogle gange skjult, andre gange meget tydelig.

Da dokumentarfilmen jo opfattes forskelligt afhængig af alder, baggrund, køn, kultur mm., er det vigtigt at understrege, at der ikke er nogen facitliste.

Dette giver anledning til, at træningen i argumentation, respekt for andres holdninger, fagbegreber samt samtale i plenum kommer i spil i undervisningen.

Læringsmål:

- Indvandring til Danmark i forskellige perioder.
- Sammenligning af kilder.

Fælles mål:

Undervisningen skal lægge op til, at eleverne reflekterer over samspil mellem fortidsfortolkning, nutidsforståelse og fremtidsforventning på baggrund af arbejdet med konstruktion af historieske scenarier og fortællinger. Derved styrkes elevernes erkendelse af at være historieskabte og historieskabende.

Kronologi, brug og kontinuitet: Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger.

Færdighedsmål, fase 2: Eleven kan forklare, hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud

Vidensmål, fase 2: Eleven har viden om historisk udvikling.

Det lokale, regionale og globale: Det lokale, regionale og globale handler om, at eleverne kan diskutere omverdens indflydelse på danske forhold politisk, kulturelt, økonomisk og socialt, samt dansk påvirkning af tilsvarende forhold i omverdenen.

Færdighedsmål fase 1: Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt.

Vidensmål fase 1: Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt.

Opgave, Flygtninge i Danmark, historie 8.- 9. klasse. Varighed: Fire lektioner

Den bedste forudsætning for undervisningsforløbet, er at filmen *Et Hjem i Verden* er set og bearbejdet.

Flygtninge i Danmark, er ikke et nyt begreb. Siden Danmark underskrev FN's Flygtningekonvention i 1951, har vi som land modtaget mere end 100.000 flygtninge fra mange forskellige lande.

1. Læs kopiark 8 eller gå til <http://www.>

kristeligt-dagblad.dk/historie/flygtningenes-danmarkshistorie

2. Gå til <http://refugees.dk/fakta/tal-og-statistik/hvor-mange-flygtninge-har-danmark-taget-imod-gennem-aarene-og-hvor-kom-de-fra/>

Læg især mærke til punkt 2-5 side 2 samt tabellerne på side 3 og 4.

3. Hvilke forskelle og ligheder er der kulturelt og religiøst mellem datidens flygtninge og den flygtningestrøm vi møder i dag?
4. På https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/E3C50EA0-BD36-4DDD-9C8D-7AAF44DE1F12/0/seneste_tal_udlaendingeomraadet.pdf, kan du læse om hvor mange flygtninge vi modtager i Danmark lige nu. Hvis du sammenligner disse tal med dem du lige har læst om, hvordan ser du så udviklingen? Prøv at inddrage din viden om hvordan flygtningestrømmen bliver omtalt i medierne.
5. Udvælg en af begivenhederne fra Flygtningenes Danmarkshistorie. Undersøg hvad der egentlig skete. Beskriv kort hvad der kendetegner tidsperioden. Lav en kort fremlæggelse for klassen.

Opgave, Kilder til flygtninge i Danmark, historie 8.-9. klasse. Varighed: to lektioner

6. Læs kopiark 9 eller gå til <https://www.dr.dk/nyheder/indland/70-aar-siden-17000-tyskere-doede-i-flygtningelejre-i-danmark>
7. Beskriv stemningen samt baggrunden

for denne periode i Danmark i 1945-46.

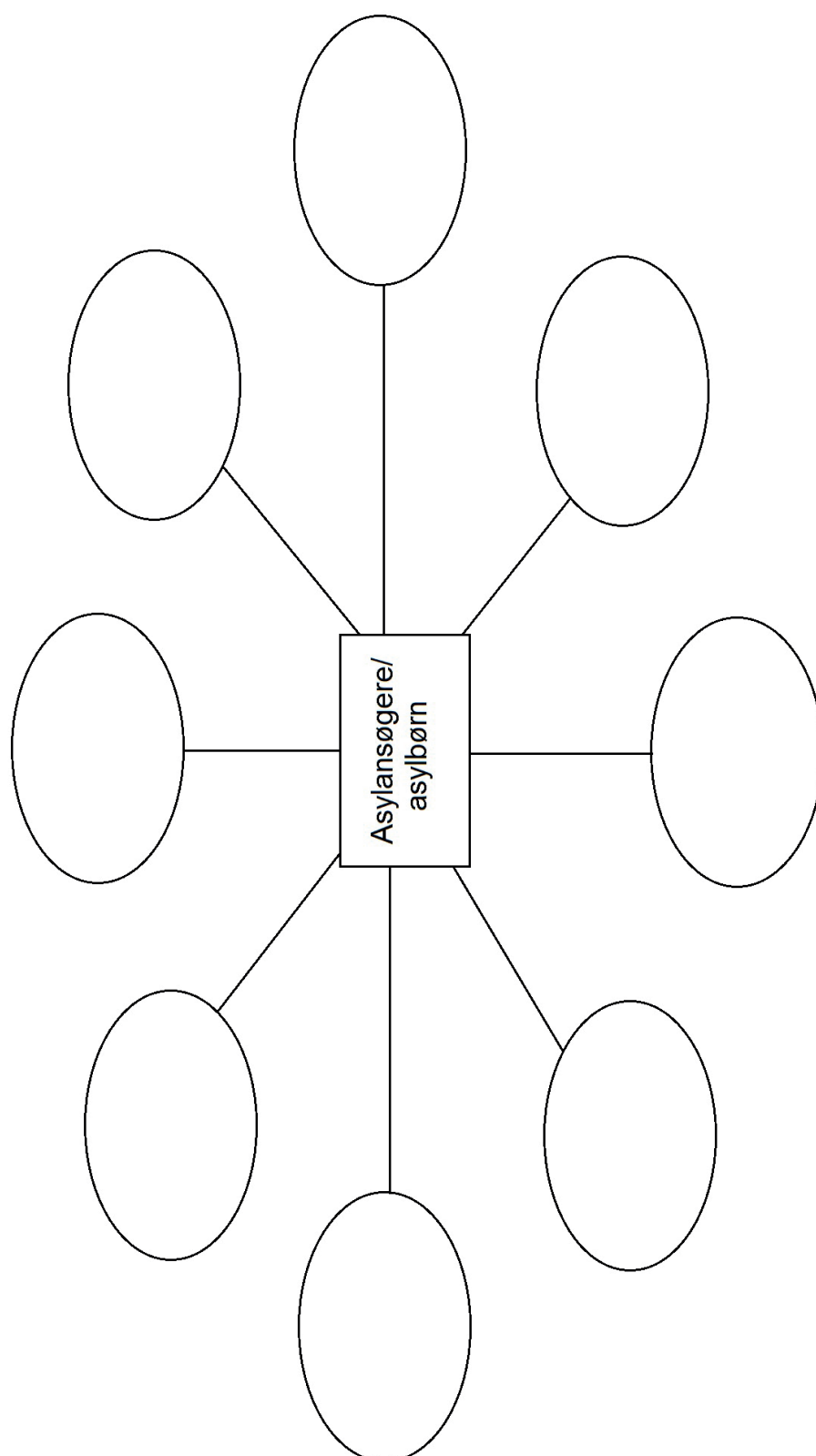
8. Hvorfor er der så stor forskel på hvordan vi modtog de tyske flygtninge dengang og på hvordan vi modtager de syriske flygtninge i dag?
9. Der er to kilder der udtaler sig i artiklen. Kirsten Lyloff, som har skrevet en ph.d. om de tyske flygtninge i Danmark og historiker Bjarne Wagner Augustenborg. Kirsten Lyloff udtaler at "Den overordnede, Werner Best (værnemagten), bad og bad de danske myndigheder om hjælp, men det ville man ikke". Omvendt siger Bjarne Wagner Augustenborg at "Værnemagten afviste hjælp fra myndighederne".
10. Hvorfor er der så stor forskel på forklaringerne? Find inspiration på <http://www.befrielsen1945.dk/temaer/befrielsen/flygtninge/>

Kopiark 1

Definition af de fem grundbegreber inden for dokumentargenren.

1. Den klassiske/fortolkende.
 - Fremlæggelse af et problem – og ofte også af en løsning
 - Klart og simpelt opbygget
 - Alvidende fortæller
 - Stærkt styrende voice-over
2. Den observerende form.
 - Forsøg på at indfange den "rå virkelighed"
 - Ingen fortæller, ingen voice-over
 - Fluen på væggen
 - Fokus på "det levede liv", og de magiske /sigende øjeblikke
 - Ingen konklusion, åben for tolkning
3. Den poetiske form.
 - Ingen historie som sådan
 - Fokus på sanselige og poetiske sider af virkeligheden – frem for konkret historie
 - Æstetik og musik er ofte det centrale
4. Den reflektive/personlige form.
 - Subjektivt fortalt (instruktøren er ofte selv synlig) – selvfremsættelse
 - Fokus på den personlige historie
5. Den fiktive/performative form.
 - Blanding mellem fiktion og fakta. (Fx dramatiserede historiske begivenheder, der ikke findes filmauftagelser af. Dramadokument)

Kopiark 2

Kopiark 3

Refleksion over tanker og følelser efter filmen

Fortsæt mindst 5 af følgende sætninger:

- Jeg synes at det er mærkeligt at ...
- Jeg blev rørt da ...
- Jeg var ikke klar over at ...
- Jeg blev overrasket over ...
- Jeg blev forarget over ...
- Jeg kom til at smile da ...
- Jeg blev trist da ...
- Jeg vidste ikke at ...
- Jeg synes at ...
- Den person der gjorde størst indtryk på mig var ...

Kopiark 4. Analyse af filmteknik.

Besvar følgende spørgsmål:

- Hvordan beskrives personer, konflikter og miljø?
- Hvordan beskrives virkeligheden?
- Får beskueren mulighed for at stille spørgsmål?
- Hvordan er filmen filmet? Lav en filmteknisk analyse med fokus på vinkler og beskæring. Find eksempler på tre forskellige beskæringer og forklar, hvorfor du tror, netop disse bliver brugt. Er der brugt close-ups ? Medium-shot? Wide shot?
- I filmen bliver der brugt lange og stille klip. Hvad er hensigten med denne filmteknik?
- Er filmens "stemme" kritisk, sympatisk eller upartisk?
- Beskueren er som en "flue på væggen". Hvorfor tror du, at instruktøren har valgt denne stil?
- Beskriv musikken, der er blevet brugt i filmen. Hvilken rolle spiller den?
- Er der andre lyd eller lys effekter der er blevet brugt?
- Perspektivering: Er der ting i filmen, som får dig til at tænke på andre film, noget du har set eller hørt? Det kan være både fiktion og realisme.

Kopiark 5

Fagudtryk og begreber:

Asyl

Når en stat beskytter en person, der er udsat for forfølgelse i sit hjemland.

Asylansøger

En udlænding, som søger om ret til at opholde sig som flygtning i et andet land og blive beskyttet af dette land. Hvis man får afslag, skal man forlade landet.

Flygtning

En person, der har fået godkendt sin ansøgning om asyl. Ifølge FN er en flygtning en person, der ikke kan blive i sit hjemland på grund af personlig forfølgelse, race, religion, nationalitet, politisk holdning eller risiko for dødsstraf og tortur.

FN's flygtninge-konvention

En aftale, der beskriver, hvem der er flygtning og har krav på beskyttelse, samt hvilke rettigheder og forpligtelser en flygtning har. Aftalen blev indgået af FN's medlemslande i 1951 og har været en del af dansk lovgivning siden 1952.

Beskyttelses-status

En status, man kan give en person, der risikerer dødsstraf, tortur, umenneskelig behandling eller straf, hvis de vender tilbage til deres hjemland. Denne status giver fem års opholdstilladelse i Danmark.

Dublin-forordningen

En aftale fra 1997 mellem EU-landene og Norge, Schweiz, Island og Liechtenstein, hvor det slås fast, at man skal behandle menneskers ansøgning om asyl i det land, de først bliver registreret.

Indvandr

En person, som af egen fri vilje flytter til et andet land eller område for at forbedre sin og sin families levevilkår og fremtids-udsigter.

Internt fordrevne

Mennesker på flugt i deres eget land på grund af for eksempel naturkatastrofer, krig og konflikter.

Krigsflygtning

En person, der får asyl på grund af krig i hjemlandet. På grund af FN's Flygtninge-konvention er Danmark forpligtet til at beskytte personer, der flygter fra krig.

Konventions-flygtning

En person, der flygter til Danmark, fordi han eller hun er forfulgt i hjemlandet. På grund af FN's Flygtninge-konvention er Danmark forpligtet til at beskytte personer, der er personligt forfulgte.

Kvoteflygtning

En person fra et land, hvor befolkningen ifølge FN er udsat for eksempelvis vold og politisk uro. På grund af FN's Flygtninge-konvention er Danmark forpligtet til at tage 500 kvoteflygtninge om året.

Midlertidig beskyttelses-status

Mennesker, som flygter fra en alvorlig situation i hjemlandet, kan få tildelt midlertidig beskyttelses-status. Den giver opholdstilladelse i et år og kan forlænges, hvis forholdene i hjemlandet ikke bliver bedre. Man kan ikke søge om familiesammenføring det første år.

Migrant

En person, der flytter fra et sted til et andet - som regel for at søge arbejde.

UNHCR

FN's Flygtninge-højkommissariat. UNHCR er en international humanitær og ikke-politisk organisation, som hjælper mennesker på flugt.

*Kilder: Udlændingestyrelsen,
Dansk Flygtningehjælp, Detektor, UNHCR,
Politiken.*

Asyl

Når en stat beskytter en person, der er udsat for forfølgelse i sit hjemland.

Asylansøger

En udlænding, som søger om ret til at opholde sig som flygtning i et andet land og blive beskyttet af dette land. Hvis man får afslag, skal man forlade landet.

FN's flygtninge konvention

En person, der har fået godkendt sin ansøgning om asyl. Ifølge FN er en flygtning en person, der ikke kan blive i sit hjemland på grund af personlig forfølgelse, race, religion, nationalitet, politisk holdning eller risiko for dødsstraf og tortur.

Flygtning

En aftale, der beskriver, hvem der er flygtning og har krav på beskyttelse, samt hvilke rettigheder og forpligtelser en flygtning har. Aftalen blev indgået af FN's medlemslande i 1951 og har været en del af dansk lovgivning siden 1952.

Internt fordrevne

Mennesker på flugt i deres eget land på grund af for eksempel naturkatastrofer, krig og konflikter.

Indvandrer

En person, som af egen fri vilje flytter til et andet land eller område for at forbedre sin og sin families levevilkår og fremtids-udsigter.

Beskyttelses- status

En status, man kan give en person, der risikerer dødsstraf, tortur, umenneskelig behandling eller straf, hvis de vender tilbage til deres hjemland. Denne status giver fem års opholdstilladelse i Danmark.

Dublin- forordningen

En aftale fra 1997 mellem EU-lande og Norge, Schweiz, Island og Liechtenstein, hvor det slås fast, at man skal behandle menneskers ansøgning om asyl i det land, de først bliver registreret.

Migrant

En person, der flytter fra et sted til et andet - som regel for at søge arbejde

UNHCR

FN's flygtninge-højkommissariat. UNHCR er en international humanitær og ikke-politisk organisation, som hjælper mennesker på flugt

Kopiark 7. Dansk, mellemtrin.

Personbeskrivelse, filmteknik samt meddigtning.

1. Hvordan beskrives personer, konflikter og miljø?

Udvælg en af personerne i filmen og lav personbeskrivelse. Hvad får vi af vide om personen? Hvor kommer han/hun fra? Hvad har han/hun oplevet? Hvor er personen nu? Husk at du kun må beskrive hvad du ved.

2. I filmen bliver der brugt lange og stille klip. Hvad er hensigten med denne filmteknik?

Nogle film er klippet hurtigt, nogle langsomt. I *Et Hjem i Verden* er der mange lange klip. Hvad får det dig til at tænke på? Hvorfor tror du at der er lange stille klip med Magomed?

3. Til slut i filmen får vi lidt af vide om hvad der siden er sket med børnene.

Vælg en af personerne og digt videre på deres liv. Hvordan har personen det? Hvor bor han/hun? Dyrker han/hun sport? Kommer personen tilbage for at besøge sit hjemland? Hvad med forældrene, hvordan har de det?

4. Forestil dig, at der er krig i dit eget land. Hvad ville du tage med dig? Hvilket land tror du, at du og din familie ville prøve at flygte til? Det må ikke være Danmark.

Kopiark 8

1. februar 2006

Flygtningenes Danmarkshistorie

Kristelig Dagblad

1956: Opstanden i Ungarn i oktober 1956 får Sovjetunionen til at invadere landet med 200.000 soldater. Godt 2000 ungarere bliver dræbt under opstanden, mens 200.000 flygter. Heraf tager 1400 til Danmark./Scanpix

og den kommunistiske regeringsleder, Wladyslaw Gomulka, beskriver jøderne som „en femte kolonne“. Tusinder flygter, heraf næsten 3000 til Danmark. På billedet ses Wladyslaw Gomulka./Scanpix

1968: I midten af 1960'erne vokser en stigende antisemitisme frem i Polen, anført af dele af kommunistpartiet. Jøder mister deres job,

Læs om de forskellige grupper af flygtninge, som Danmark har modtaget siden underskrivelsen af flygtningekonventionen i 1951

Siden underskrivelsen af FN's flygtningekonvention i 1951 har Danmark modtaget godt 123.000 flygtninge fra alle verdens brændpunkter. Her ses nogle af de forskellige grupper af flygtninge:

1956: Opstanden i Ungarn i oktober 1956 får Sovjetunionen til at invadere landet med 200.000 soldater. Godt 2000 ungarere bliver dræbt under opstanden, mens 200.000 flygter. Heraf tager 1400 til Danmark.

1968: I midten af 1960'erne vokser en stigende antisemitisme frem i Polen, anført af dele af kommunistpartiet. Jøder mister deres job, og den kommunistiske regeringsleder, Wladyslaw Gomulka, beskriver jøderne som „en femte kolonne“. Tusinder flygter, heraf næsten 3000 til Danmark.

1973: Ved et militærkup i Chile får general Augusto Pinochet væltet præsident Allende og tager selv magten, efterfulgt af forfølgelse, tortur og drab på politiske modstandere og Allende-støtter. Næsten en million chilenerne flygter, og heraf kommer godt 800 til Danmark i løbet af et par år. I 1976 rammes også Argentina af et militærkup, som igen får flere til at flygte, heraf nogle til Danmark.

1978: I kølvandet på Vietnamkrigens millioner af dræbte og massive ødelæggelser flygter mange vietnamesere, enten på grund af de dårlige levevilkår eller på grund af personlig forfølgelse. Det gælder især personer, som under krigen havde arbejdet for styret i Sydvietnam. Også tusinder af katolikker måtte flygte, da de ansås som sympatisører med Vesten. Næsten 4000 vietnamesiske flygtninge kom til Danmark, de fleste som bådflygtninge.

1980: Iraks forsøg på at invadere olierige områder i det sydlige Iran ender i en otte år lang krig, der koster en million mennesker livet og sender endnu flere på flugt. Flygtningestrømmene fortsætter også efter krigens afslutning, og op til i dag

har Danmark modtaget knap 18.500 irakere og 11.500 iranere som flygtninge.

lene Grøndahl, Udlændinge- styrelsen, Den Store Danske Encyklopædi.

1983: Etniske uroligheder kulminerer i en borgerkrig på Sri Lanka, hvor det tamilske mindretal samtidig mister rettigheder og politisk indflydelse. Flere end 60.000 bliver dræbt i krigen, og godt 9000 tamiler flygter til Danmark. Det var daværende justitsminister Erik Ninn Hansens (K) forsøg på at stoppe disse flygtninge, der senere førte til tamil-sagen og Schlüters afgang som statsminister.

1991: Borgerkrigen i det tidligere Jugoslavien fører til den største flygtningestrøm i Europa siden Anden Verdenskrig. Især bosnierne rammes hårdt af det serbiske styres forsøg på en etnisk udrensning. Det anslås, at flere end 700.000 bosniere flygter til udlandet, heraf flere end 20.000 til Danmark.

1991: Borgerkrigen i Somalia forværres af præsident Barres flugt fra landet, hvilket giver oprørsgrupperne endnu mere magt. Over en million mennesker flygter fra Somalia, og godt 18.000 somaliere skønnes i dag at bo i Danmark.

1998: Da den serbiske præsident Slobodan Milosevic får indtaget store dele af Kosovo, fører det til alvorlige kampe og store flygtningestrømme. Næsten en million kosovo-albanere flygter, men også 200.000 serbere forlader deres hjemland af frygt for hævnaktioner. Danmark modtager godt 3000 kosovo-albanere.

2001: Intet folk menes at tælle så mange flygtninge som afghanerne, der har lidt under krig i snart 30 år. Over fire millioner afghanere skønnes at leve som flygtninge, enten på grund af den sovjetiske besættelse i 1979, mujahedinerne og senest på grund af Vestens angreb på Afghanistan i kampen mod terror. Godt 8000 afghanere har asyl som flygtninge i Danmark.

Kilder: „Flygtningenes Danmarkshistorie 1954-2004“, af Carsten Fenger-Grøn og Ma-

Kopiark 9

03. SEP. 2015 Af Mathias Sommer (DR Nyheder)

For 70 år siden: 17.000 tyskere døde i flygtningelejre i Danmark

I 1945 døde 7.000 børn under fem år efter at være flygtet til Danmark. Danskerne ønskede ikke at hjælpe tyskere på flugt, som sultede ihjel, fortæller forsker.

Tyskere med kapitulationsarmbånd, der er på flugt fra den russiske hær i Berlin. (Foto: Ullstein Bild)

"Den værste flygtningekrise siden Anden Verdenskrig". Sådan lyder en vending, der ofte bruges i dækningen af den massive strøm af flygtninge, der i øjeblikket kæmper sig op gennem Europa.

Nok er bekymrende mange på flugt, men antallet er ikke nær at sammenligne med antallet, som flygtede fra deres hjem under Anden Verdenskrig. Særligt da Sovjet indledte

sin offensiv i januar 1945 og ødelagde, voldtog og dræbte på deres vej mod Berlin, blev mange tyskere jaget på flugt. Her blev Danmark et stort modtagerland for de mange, tyske flygtninge.

- Da Den Røde Hær bevægede sig mod Berlin, blev hele Øst- og Vestpreussen adskilt, og da russerne bevægede sig op mod Øst-

kystlinjen og opførte sig forfærdeligt, flygtede tyskerne over Østersøen - langt de fleste til Danmark, fortæller Kirsten Lylloff, der har skrevet ph.d. om de tyske flygtninge i Danmark. Hun er desuden forfatter og pensioneret overlæge.

250.000 flygtninge

Den 11. februar 1945 ankom det første skib med flygtninge til København. Ombord var omkring 1.500 sårede, syge og døende tyske soldater. Siden tog civile flygtninge turen. I alt nåede cirka en kvart million flygtninge og 170.000 sårede tyske soldater på få måneder at krydse Østersøen – langt størstedelen gik i land i København, men flere blev også sejlet til Sønderjylland.

Tyskerne tog alle skibe, de kunne få fat i og sejlede i pendul mellem Danmark og Østpreussen. Der var oprettet krigslazaretter, og der var en stor tysk hær i Danmark. Men de kunne slet ikke håndtere så mange sårede og flygtninge. Der opstod et utroligt kaos, og danskerne ville ikke hjælpe, siger Kirsten Lylloff.

Passagen over Østersøen var farlig. Sovjetiske ubåde jagede skibene og flere fartøjer med flygtninge ombord gik ned. Den værste skibskatastrofe i verdenshistorien skete 150 kilometer øst for Bornholm, da et stort passagerskib, Wilhelm Gustloff, blev torpederet, og anslået 10.000 flygtninge gik ned med skibet.

Omkring 33.000 bådflygtninge mistede livet i Østersøen i 1945.

Sov i buskure

Da de mange tusinde afkræftede tyske flygtninge nåede København, blev de indlogeret på skoler og institutioner. Men mange var så svage og hjælpen var så sparsom, at flere hurtigt sygnede hen.

- I januar lukkede skoler og institutioner i storbyerne. Børn gik ikke i skole i tre måneder, og ligene hobede sig op, siger Bjarne Wagner Augustenborg, der har skrevet flere

bøger om besættelsestiden og i 2012 udgav bogen "Gode Gud, send mig hjem...", der handler om tyske flygtninge i Danmark med særligt fokus på Nordjylland.

- I marts registrerede man de første flygtninges dødsfald i Nordjylland, så der er de begyndt at komme til Nordjylland med tog fra København, siger Bjarne Wagner Augustenborg.

Han fortæller, at hele Danmark blev oversvømmet af et helt ufatteligt flygtningepres.

Der kom 75.000 flygtninge til Nordjylland. Dengang boede der 72.000 i Aalborg. Der var et pres, vi slet ikke kan forestille os. Der var ikke et buskur uden flygtninge overnattede i det, siger han.

7.000 børn døde i Danmark i 1945

I 1945 var Nazityskland i opløsning, og værnemagten i Danmark var slet ikke i stand til at give de flygtende landsmænd, hvad de havde behov for.

- Det var en humanitær katastrofe, og danskerne gjorde ikke andet end at se på. Den overordnede, Werner Best, bad og bad de danske myndigheder om hjælp, men det ville man ikke, og det betød, at en tredjedel af den mest udsatte gruppe, børn under fem år, simpelthen døde, siger Kirsten Lylloff.

Hun har i sit ph.d.-projekt læst samtlige dødsattester for de i alt 7.000 børn under 5 år, der døde i 1945. Af disse var 3.000 under et år, forklarer hun:

- Næsten samtlige børn under et år døde. Den primære årsag var underernæring, fordi de simpelthen ikke fik nok til at overleve. Den kost, man gav de voksne med lidt rugbrød og kartofler var lige nok til at overleve. Men hvis man var barn, fik man kun en halv liter mælk, og så døde børnene simpelthen af sult, forklarer Kirsten Lylloff.

Det er først i foråret 1946, at dødstallet nedbringes, og der bliver større opmærksomhed omkring de tyske flygtninge.

Med 35.000 flygtninge indkvarteret var Oksbøl i årene umiddelbart efter Anden Verdenskrig blandt Danmarks største byer – men bag pigtråd. Flygtningelejren var et samfund

i sig selv. Her var skole, hospitaler og eget politi. Og man kunne gå i kirke, til spejder og i teater.

Før og efter 5. maj 1945

Ikke alle historikere er dog enige i Kirsten Lyloffs udlægning af, at danskerne pure afviste at hjælpe flygtningene. Ifølge Bjarne Wagner Augustenborg ønskede værnemagten ikke danskernes hjælp:

- I de første tre måneder, hvor tyskerne stadig havde magten, var alt kaos, derfor har der formentlig også været mange flere flygtninge, end det officielt registrerede tal. Men værnemagten afviste hjælp fra myndighederne. Det var et lukket land. Det var først den 5. maj, at de blev placeret i lejre ikke mindst for at undgå epidemier, siger Bjarne Wagner Augustenborg.

- Der blev etableret flygtningelejre med pigetråd omkring i hele landet. Men der var stor forskel på, hvordan der blev taget imod flygtningene, forklarer Kirsten Lyloff:

København var et grelt eksempel, men her var kapaciteten også meget stor, men der var mange dødsfald i flygtningelejren i Kløvermarken på Amager. Et forfærdeligt eksempel er en slagterihal på Fyn, hvor flygtninge lagde sig ind og simpelthen døde.

Bjarne Wagner Augustenborgs forskning i Nordjyllands modtagelse af flygtninge viser, at mange flygtninge var taknemmelige for at være endt i Nordjylland:

- I interview har flere familier udtrykt glæde over at være kommet til Nordjylland. Men de ville gerne hjem. Det var alle også indstillet på – at de tyske flygtninge skulle hjem igen, når der var kommet styr på de otte millioner statsløse, som var blevet befriet fra tyske koncentrationslejre, siger Bjarne Wagner Augustenborg.

I alt 17.209 flygtninge døde, mens de var i Danmark.

KOSTEDE EN HALV MILLIARD KRONER

De tyske flygtninge udgjorde i 1945 ca. 5 % af befolkningstallet i Danmark. Evakueringen omfattede fortrinsvis kvinder, gamle og børn.

Den 15. februar 1949 rejste de sidste tyske flygtninge hjem til Tyskland. I 1950 udsendte Flygtningeadministrationen en redegørelse om forløbet. I denne beretning kunne man læse, at de direkte udgifter ved at have de tyske flygtninge i Danmark var på 428 millioner kroner. Vesttyskland tilbagebetalte hele beløbet til Danmark i 1959.

Prisen per flygtning var cirka 90 øre om dagen.

Kilder: Wikipedia og Bjarne Walter Augustenborg